

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Accountantsverslag 2024

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Hollands Midden
t.a.v. de heer J.J. Zuidijk
Postbus 1123
2302 BC LEIDEN

Onderwerp

Accountantsverslag 2024

Datum

26 juni 2025

Kenmerk

312021007.25.397

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2024 van uw veiligheidsregio afgerond. De jaarrekening van veiligheidsregio Hollands Midden is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 17 juni 2025 hebben wij dit accountantsverslag afgestemd met uw ambtelijke organisatie.

Bij de jaarrekening 2024 hebben wij op 26 juni 2025 een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2024. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management. Wij geven u toestemming om dit accountantsverslag te publiceren via de agenda's van de het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

A.R. Sallehart RA

Inhoudsopgave

Contact:

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Arjan Sallehart

06 – 1509 2694

asallehart@psa-ra.nl

Rashadell Varlack

06 – 2305 8971

rvarlack@psa-ra.nl

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	1
2. Financiële positie en resultaat	6
3. Bevindingen eindejaarscontrole.....	11
4. Interne beheersing.....	17
5. Overige aangelegenheden	19
6. Bijlage: verplichte tabel SiSa	26

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 6 augustus 2024 (kenmerk 312021007.24.481) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2024. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van veiligheidsregio Hollands Midden.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de beleidsregels toepassing Wet normering topinkomens (WNT).

Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2024 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Materialiteit

De materialiteitsbepaling bij de veiligheidsregio Hollands Midden is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol 2024 d.d. 20 februari 2025. De bij onze controle van de jaarrekening 2024 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Bron: jaarrekening 2024 *	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 787.670	€ 2.363.000

*de totale lasten (incl. stortingen in de reserves) op basis van de jaarrekening 2024 bedragen € 78.767.000

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Risicogebieden voor controle en rapportage

2

Voor de jaarrekeningcontrole 2024 hebben wij een aantal aandachtspunten geïdentificeerd die een verhoogd (bruto) risico kunnen vormen op fouten of afwijkingen in de financiële verslaggeving, vóórdat er beheersingsmaatregelen zijn toegepast om deze risico's te beperken. Deze risico's kunnen een materiële fout in uw jaarrekening veroorzaken en mogelijk impact hebben op de bedrijfsvoering. Het opnemen van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich manifesteren. De aandachtspunten zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij tijdens onze controle (extra) aandacht hebben besteed aan deze risicogebieden.

De risicogebieden voor deze jaarrekening zijn als volgt:

- De voortgang en actualisatie van de (fraude)risicoanalyse.
- De verantwoording en waardering van voorzieningen in relatie tot de aanwezigheid van actuele onderbouwingen, met name de voorziening FLO.
- Het betaalproces, vanwege de potentiële (fraude)risico's.
- Prestatielevering bij de inkopen, vanwege de potentiële (fraude)risico's.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen en/of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw veiligheidsregio.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels en het onderkende corruptierisico hierbij.
- Verantwoording WNT (vanwege de complexe wet- en regelgeving).
- De betrouwbaarheid van de primaire registratie bij de vrijwilligersvergoedingen;
- De verantwoording van de crisissituaties zoals de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne en de ondersteuning van het COA met de opvang van asielzoekers.
- De mate waarin uw jaarrekening voldoet aan de voorschriften uit het BBV.
- De kwaliteit van de IT-omgeving in 2024 en de aandacht hiervoor in de (verbijzonderde) interne controle.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden interne beheersingsmaatregelen getroffen. Wij hebben ons tijdens de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'belangrijke bevindingen'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen zijn rechtmatig

Uw veiligheidsregio heeft drie specifieke uitkeringen die verantwoord zijn via de SiSa-bijlage in uw jaarrekening. Op basis van uw controleprotocol en normenkader hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw veiligheidsregio met betrekking tot deze specifieke uitkeringen gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd.

Onze conclusie is derhalve dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2024.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de veiligheidsregio Hollands Midden. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van veiligheidsregio Hollands Midden zijn uiteengezet in de jaarstukken 2024 in het onderdeel 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening

In de jaarrekening 2024 legt het dagelijks bestuur verantwoording af over een drietal rechtmatigheidscriteria die niet expliciet blijken uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.363.000. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven dit grensbedrag en toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening.

Geen geïdentificeerde fouten in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn derhalve niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de niet materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2024 van veiligheidsregio Hollands Midden een getrouw beeld geeft van het eigen vermogen op 31 december 2024 en het resultaat over 2024 in overeenstemming met het BBV. Daarnaast zijn wij van mening dat de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft van de rechtmatigheid van het door haar gevoerde financieel beheer. Onze conclusie is dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2024.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door de leden van het algemeen bestuur ondertekend exemplaar van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

2.

Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

6

Uw financiële positie in 1 oogopslag 2024

Totale lasten € 78,8 M

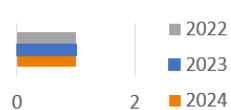
Totale baten € 81,8 M

Weerstandsratio

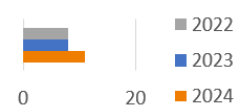
1,0

Solvabiliteitsratio

11%

Netto-schuldquote

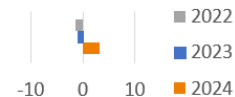
63%

Structurele exploitatieruimte

3,3%

De vermogenspositie van uw veiligheidsregio neemt in absolute zin toe

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten en gemeenschappelijke relingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten in 2024 bedraagt € 3,0 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 150.000 onttrokken aan de reserves, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2024 € 3,2 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2024	2023	2022	2021	2020
Eigen vermogen per 1 januari	6.511	5.724	6.823	7.519	6.222
Correctie beginbalans				-/- 61	
	6.511	5.724	6.823	7.458	6.222
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 150	-/- 150	-/- 150	-/- 616	-/- 459
Gerealiseerd resultaat	3.205	936	-/- 341	1.739	1.756
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	3.055	786	-/- 491	1.123	1.297
Uitkeringen resultaat aan gemeenten	-/- 216		-/- 608	-/- 1.758	
Eigen vermogen per 31 december	9.350	6.511	5.724	6.823	7.519

De tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, in overeenstemming met de besluiten van uw algemeen bestuur. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 11% van het balanstotaal (op 31 december 2023: 8% van het balanstotaal).

In de toelichting op balans bij het onderdeel eigen vermogen van de jaarrekening geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2024. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2024 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent uw veiligheidsregio ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van de door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming.

Concreet betekent dit voor uw veiligheidsregio het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)

Totale baten	81.822	
Totale lasten	78.767	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten nadelig		3.055
Af: stortingen in reserves	0	
Bij: onttrekkingen aan reserves	150	
Saldo mutaties reserves, per saldo onttrekking		150
Gerealiseerd resultaat (voordelig)		3.205

De exploitatie over 2024 laat een voordelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 3,2 miljoen zien, ten opzichte van een begroot (na wijziging) saldo van € 0. Dit is een voordeel van € 3,2 miljoen. Het gerealiseerde voordelig resultaat ad € 3,2 miljoen is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen. Uw algemeen bestuur besluit tot het bestemmen van het resultaat 2024.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het dagelijks bestuur kwalificeert het weerstandsvermogen als voldoende

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin uw veiligheidsregio in staat is om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen zonder dat aanpassing van de begroting of het beleid noodzakelijk is. Dit vermogen wordt uitgedrukt als de verhouding tussen:

- Beschikbare weerstandscapaciteit: de middelen die direct en vrij inzetbaar zijn om risico's op te vangen;
- Benodigde weerstandscapaciteit: de financiële omvang van de geïdentificeerde risico's.

Uw bestemmingsreserves blijven buiten beschouwing bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit, omdat deze niet vrij beschikbaar zijn voor het opvangen van onverwachte tegenvallers zonder dat dit leidt tot tekorten in de exploitatie.

De beschikbare weerstandscapaciteit is door het dagelijks bestuur bepaald op € 1,1 miljoen (2023: € 920.000), mede door toevoeging van € 161.557 uit vrijgevalen bestemmingsreserves en € 43.142 uit het jaarrekeningresultaat 2023 aan de algemene reserve.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een risico-inventarisatie opgenomen per programmataak. Het Directieteam heeft hierbij een inschatting gemaakt van kans en impact. Op basis hiervan is de benodigde weerstandscapaciteit verhoogd tot € 1.125.000. Dit wordt als voldoende beschouwd om de belangrijkste risico's op te vangen, mede doordat niet wordt verwacht dat deze zich gelijktijdig of volledig voordoen.

De geïnventariseerde risico's zijn gelijk aan de algemene reserve. Daarmee kwalificeert uw veiligheidsregio het weerstandsvermogen als 'voldoende'.

Voor meer informatie over de risico's en de kwantificering daarvan verwijzen wij u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in uw jaarstukken 2024. Deze cijfers zijn overigens niet aan accountantscontrole of beoordeling onderworpen.

3. Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

De oplevering van het balansdossier is verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren

Op basis van de evaluatie met uw medewerkers hebben wij de controle van de jaarrekening dit jaar anders ingericht dan in voorgaande jaren. Deze aangepaste planning had als doel om de controle soepeler te laten verlopen. Door deze werkwijze konden wij een beter totaalbeeld van de jaarrekening vormen en al in een vroeg stadium onderdelen afronden. Hierdoor hoefden wij later in het proces minder aanvullende vragen te stellen, bijvoorbeeld als gevolg van tussentijdse correcties.

In overleg met u is gekozen voor de volgende opzet van de controle:

- In de eerste twee weken zijn de balans en exploitatie gecontroleerd;
- Daarna volgde een tussenweek, waarin uw veiligheidsregio de gelegenheid had om openstaande vragen te beantwoorden en ontbrekende stukken aan te leveren;
- In de laatste weken hebben wij de spendanalyse en de rechtmatigheidsverantwoording gecontroleerd.

Bij de start van de jaarrekeningcontrole waren de conceptjaarstukken gereed. Hoewel de onderbouwing op sommige onderdelen nog niet volledig was, konden wij de controle wel starten. Specifiek ontbraken toen:

- Een volledig SiSa-dossier, inclusief de onderliggende stukken en aansluitingen tussen de financiële administratie en subadministraties;
- De ingevulde “formats” en onderliggende onderbouwingen van de jaarrekeningposten materiële vaste activa, overlopende activa, overlopende passiva en de uitgevoerde analyse op het inkoopboek en bankboek 2025 (voortgezette controle).

De af te wikkelen onderwerpen zijn gedurende het controleproces alsnog aangeleverd en afgewikkeld. Voor een verdere verbetering van de oplevering van het balansdossier adviseren wij u om extra aandacht te hebben voor de tijdige en kwalitatieve voorbereiding van het accountantsdossier, zodat dit bij aanvang van de controle volledig beschikbaar is.

Wij hebben tijdens de controle de volledige en constructieve medewerking van uw organisatie gehad. Wij zullen onze bevindingen in een gezamenlijke evaluatie met uw veiligheidsregio bespreken. Op basis van onze ervaringen dit jaar hebben wij er vertrouwen in dat de stijgende lijn van het afgelopen jaar zal worden doorgezet.

De onderbouwing van prestatielevering is nog niet altijd diepgaand genoeg

Op basis van onze controlewerkzaamheden blijkt dat de onderbouwing van de prestatielevering van inkoopfacturen verbetering behoeft. Bij de initiële oplevering ontbrak bij een aantal waarneming voldoende onderbouwing dat diensten/goederen aan de veiligheidsregio daadwerkelijk zijn geleverd. Hoewel we door nalevering van documenten alsnog adequate onderbouwing hebben verkregen, wijst dit op een structureel aandachtspunt.

Wij adviseren uw veiligheidsregio om meer aandacht te besteden aan de bewustwording van het vastleggen van de prestatielevering op moment dat een factuur geautoriseerd wordt in het systeem. In de managementletter 2024 hebben wij u adviezen gegeven hoe dit praktisch vormgegeven kan worden.

Meer duidelijkheid over het activeren van ICT middelen binnen uw veiligheidsregio

In uw financiële verordening heeft uw veiligheidsregio bijlage 'afschrijvingsbeleid' opgenomen inclusief toelichting wanneer aanschaffingen moeten worden geactiveerd. In uw financiële verordening staat het volgende vermeld:

- *Met betrekking tot de materiële vaste activa worden aanschaffingen boven € 25.000 incl. BTW per eenheid geactiveerd en afgeschreven;*
- *Aanschaffingen van materiële vaste activa met een eenheidsprijs onder de € 25.000 incl. BTW, maar die in substantiële aantallen worden aangeschaft, kunnen om redenen van egalisatie worden geactiveerd en derhalve worden afgeschreven gebaseerd op de verwachte technische levensduur.*

Door uw medewerkers is in eerste instantie besloten om enkel materiele vaste activa boven € 25.000 inclusief BTW te activeren, zonder rekening te houden met de 'substantiële aantallen'. Voorbeelden hiervan zijn de laptops, iPhone's en tablets die in 2024 zijn aangeschaft. In totaal ging het om een bedrag ad € 155.000 die in eerste instantie niet zijn geactiveerd. In overleg met uw medewerkers zijn deze ICT middelen vooralsnog geactiveerd, ook in lijn met de verwerkingwijze van afgelopen jaren.

Ons advies is om de bovengenoemde passages in uw financiële verordening verder te verduidelijken.

Evaluatie rechtmatigheidsverantwoording 2024

Voor dit boekjaar heeft het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering. Alhoewel sprake is van imperfecte regelgeving, heeft het ministerie van BZK er voor gekozen om deze vernieuwing toch door te voeren in 2023 en 2024. Met de imperfecte regelgeving bedoelen wij dat de Gemeentewet wel is aangepast, maar het verslaggevingstelsel (BBV) nog niet. In dit onderdeel van het accountantsverslag evalueren wij de rechtmatigheidsverantwoording in 2024.

Verantwoording

Op basis van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 blijkt dat er geen rechtmatigheidsafwijkingen zijn geconstateerd groter dan de verantwoordingsgrens (3%). De rechtmatigheidsafwijkingen hebben enkel betrekking op het criterium begrotingsrechtmatigheid.

Samenvatting rechtmatigheidsverantwoording	Bedragen
Begrotingscriterium (bruto)	€ 251.000
Begrotingscriterium (netto)	€ 0
Voorwaardencriterium (met name Europese aanbestedingen en participatiewet)	€ 0
M&O-criterium	€ 0
<i>Rechtmatigheidsfouten bruto</i>	€ 251.000
<i>Rechtmatigheidsfouten netto</i>	€ 0

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het dagelijks bestuur een toelichting opgenomen rondom de interne controlewerkzaamheden inzake rechtmatigheid en haar bevindingen hierbij. De rapportagegrens (wanneer geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering moeten worden toegelicht) is in artikel 8.3 vastgesteld op € 50.000. In de waarderingsgrondslagen zijn de grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Wij hebben vastgesteld dat de verplichte modeltekst is gehanteerd voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Evaluatie aanpak en uitvoering

Uw veiligheidsregio beschikte – net als in 2023 – in 2024 nog niet over een intern controleplan waarin het dagelijks bestuur het plan van aanpak heeft vastgelegd om voldoende waarborgen te treffen voor het opnemen van een rechtmatigheidsverantwoording zonder materiële afwijkingen in de jaarrekening.

Wel zijn achteraf voldoende werkzaamheden verricht om te komen tot een toereikende onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur zorggedragen voor het tijdig actualiseren van de benodigde verordeningen.

Voor het jaar 2025 is inmiddels, mede op basis van een risicoanalyse, een intern controleplan opgesteld. Dit kan dienen als grondslag voor de rechtmatigheidsverantwoording 2025.

Begrotingscriterium

Het totaal aan bruto begrotingsonrechtmatigheden bedraagt € 251.000. Het dagelijks bestuur heeft hier een analyse op uitgevoerd en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht wat de aard van deze begrotingsonrechtmatigheden is. Het dagelijks bestuur heeft van deze onrechtmatigheden € 251.000 als acceptabele begrotingsonrechtmatigheden aangemerkt. Het acceptabel zijn van begrotingsonrechtmatigheden vindt zijn oorsprong in de afspraken tussen uw algemeen bestuur en het dagelijks bestuur in bijvoorbeeld de financiële verordening. Uw netto begrotingsrechtmatigheid bedraagt € 0.

Voorwaardencriterium

Onder het voorwaardencriterium staan de bevindingen ten aanzien van de Europese aanbestedingen vermeld. Wij verwijzen u voor onze opmerkingen en adviezen hierbij naar de opvolgende kernboodschappen in dit hoofdstuk van het accountantsverslag.

M&O-criterium

Op basis van de rechtmatigheidsverantwoording blijken geen bevindingen in het kader van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O).

Europese aanbestedingen: geen rechtmatigheidsfouten

Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen heeft uw veiligheidsregio zelf een spendanalyse uitgevoerd en geconcludeerd dat er geen onrechtmatigheden zijn geweest in 2024 met betrekking tot de naleving van de Europese aanbestedingswetgeving. Wij hebben de spendanalyse zoals deze is opgesteld door uw organisatie betrokken in onze controle en komen tot dezelfde uitkomsten: geen onrechtmatigheidsfouten.

We hebben enkele bevindingen met betrekking tot het proces van de totstandkoming van de spendanalyse en de onderbouwing/documentatie hiervan besproken met het management.

Geen fouten en onzekerheden met betrekking tot de SiSa- bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 onder SiSa vallen. Wij doen dit met een tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Wij hebben deze tabel in de bijlage 6 opgenomen. Wij merken op dat wij geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die groter zijn dan € 125.000 zoals voorgeschreven via de nota verwachtingen accountantscontrole.

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over € 233.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. In 2024 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 1 juli 2025 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2024 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Indien op grond van andere op de verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking.

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

17

Kernboodschappen interim- controle

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij de managementletter uitgebracht op 18 december 2024. Hieronder treft u de managementsamenvatting aan.

Inleiding

In het kader van onze interim-controle hebben wij de interne beheersingsomgeving onderzocht, voor zover dit relevant is voor de bijdrage daarvan aan de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2024. Onze controle is gericht op het verbeteren van uw bedrijfsvoering inclusief digitalisering van uw interne beheersing.

Uw veiligheidsregio is momenteel bezig met het vormgeven en verbreden van uw VIC-afdeling (planning en control). Vanaf januari 2025 gaat een VIC-medewerker aan de slag binnen uw veiligheidsregio. Deze ontwikkeling vraagt wel de nodige investering van uw organisatie.

De samenwerking met uw veiligheidsregio verloopt goed en met betrokkenheid van uw medewerkers.

Interne beheersomgeving

Wij hebben uw interne beheersing en IT-omgeving beoordeeld tijdens de interim controle. Wij onderkennen een aantal aspecten die uw blijvende aandacht vragen. Wij benoemen hierbij de positionering en rol van het 3^e lijn (VIC), het actief monitoren en communiceren van zowel interne als externe bevindingen binnen de organisatie (een totaalbeeld van de bevindingen die relevant zijn voor uw interne beheersingsomgeving) en het opstellen van een intern controleplan en (fraude)risicoanalyse binnen uw veiligheidsregio. Daarnaast vragen wij uw aandacht voor:

- Uw interne beheersing ontwikkelt zich positief maar vraagt wel blijvende investeringen
- Actuele procesbeschrijvingen zijn van belang voor het inzicht in uw risico's en de beheersing van processen.

Procesbevindingen

Onderstaand hebben wij de hoofdlijnen van de procesbevindingen opgenomen:

- Wij hebben uw veiligheidsregio geadviseerd het betalingsproces aan te scherpen. Wij adviseren uw om bij het inlezen van een betaalbatch in de bankomgeving en bij het plaatsen van de tweede (finale) handtekening, te controleren of het controlegetal uit het financiële systeem overeenkomt met het controlegetal in de bankomgeving.
- Wij adviseren u uitgevoerde controlewerkzaamheden op wijziging van crediteurenstamgegevens duidelijk zichtbaar vast te leggen. Op deze manier is inzichtelijk welke controles precies zijn uitgevoerd. Inhoudelijk zou een 'IBAN-Naam Check' kunnen worden ingezet om het risico op onjuiste mutaties in de crediteurenstamgegevens verder te beperken.

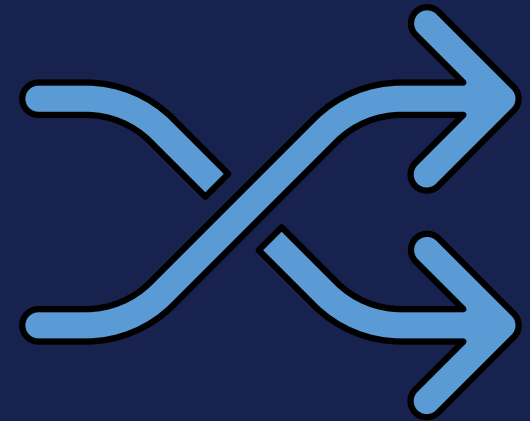
Overige onderwerpen

Om de jaarrekeningcontrole over het boekjaar 2024 zo soepel mogelijk te laten verlopen, benoemen wij een aantal aandachtspunten die in dit kader van belang zijn:

- De kadernota rechtmatigheid 2024 bevat wijzigingen zoals verduidelijkingen van begrotingsonrechtmatigheden en aanscherping van de modelverantwoording.
- Afronding en uitwerking van de (tussentijdse) spendanalyse. Bij de interim controle was deze nog niet met voldoende diepgang uitgewerkt. Hiervoor hebben wij uw veiligheidsregio gevraagd de spendanalyse tijdig af te ronden.

Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole diverse gesprekken gevoerd met uw medewerkers. Uw veiligheidsregio zet de nodige stappen in het verbeteren van uw interne beheersing. Zo is uw veiligheidsregio bezig met het verder professionaliseren van de frauderisicoanalyse, het verbeteren en in kaart brengen van procesbeschrijvingen en het opstellen van een intern controleplan om gedurende 2025 controlewerkzaamheden uit te voeren.

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur van uw veiligheidsregio de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestiging van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen d.d. 26 juni 2025.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze controle is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening en richt zich niet primair op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van specifieke onderdelen daarvan. Onze bevindingen op dit gebied beperken zich dan ook tot die aspecten die in het kader van de jaarrekeningcontrole zijn onderzocht. Wij pretenderen daarom geen volledigheid ten aanzien van IT-beheersing.

Binnen uw veiligheidsregio is interne aandacht voor verdere verbetering van de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT-omgeving. Gezien de snel veranderende IT-ontwikkelingen en de relevante normen zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), is structurele aandacht voor deze omgeving essentieel. In dit kader heeft u een nulmeting laten uitvoeren door een externe deskundige. Wij hebben kennisgenomen van de bevindingen in de BIO-rapportage en vernomen dat uw organisatie bezig is met de opvolging van de daarin opgenomen aanbevelingen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de veiligheidsregio Hollands Midden, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

In de managementletter van 2024 hebben wij u geadviseerd om de frauderisicoanalyse jaarlijks op te stellen. Hier is uw veiligheidsregio nog mee bezig.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben middels gegevensanalyses onderzocht of sprake is van significante en ongebruikelijke transacties.

In het kader van onze controlewerkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan de zakelijkheid van transacties die uw organisatie aangaat. Een specifiek aandachtspunt hierbij betreft transacties met partijen waarmee een (in)directe relatie bestaat, bijvoorbeeld via medewerkers, bestuursleden of vrijwilligers.

Tijdens onze werkzaamheden is gebleken dat uw organisatie in beperkte mate prestaties afneemt van organisaties die gelieerd zijn aan vrijwilligers binnen uw organisatie. Wij hebben naar aanleiding hiervan met u besproken in hoeverre hiervoor beleidskaders zijn opgesteld, en zo ja, of deze transacties binnen dat beleid passen. Uw organisatie heeft tevens aangegeven intern aandacht te besteden aan de achtergrond en rechtmatigheid van deze specifieke transacties. Uit uw eigen onderzoeken blijken geen onregelmatigheden.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Bevestiging onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van veiligheidsregio Hollands Midden in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen het algemeen bestuur of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de veiligheidsregio Hollands Midden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan veiligheidsregio Hollands Midden of een bij de veiligheidsregio Hollands Midden betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Er worden geen aanvullende diensten aan de veiligheidsregio Hollands Midden verleend.

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de veiligheidsregio Hollands Midden in 2024 voldoende is gewaarborgd.

Controleverschillen

Overzicht van de controleverschillen:

Aard van de fouten	Bedragen
<i>Rechtmatigheidsfouten inzake specifieke uitkeringen</i>	
Rechtmatigheidsfouten	€ 0
Totaal rechtmatigheidsfouten in de controle	€ 0
<i>Getrouwheidsfouten</i>	
Getrouwheidsfout (afwijking van grondslagen voor verslaggeving, zoals bijvoorbeeld het stelsel van baten en lasten)	€ 0
Overige fouten	€ 0
Totaal getrouwheidsfouten in de controle	€ 0
Aard van de onzekerheden	Bedragen
Onzekerheid inzake getrouwheid	PM
<i>Onzekerheid vrijwilligersvergoedingen PM maar < materialiteit voor onzekerheden</i>	
Totaal onzekerheden in de controle	PM

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

Disclaimer en beperking in gebruik

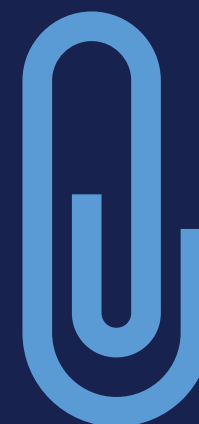
Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

6. Bijlage: verplichte tabel SiSa

6. Bijlage: verplichte tabel SiSa

Verplichte tabel fouten en onzekerheden SiSa-bijlage

In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole is de tabel in de kolommen “Financiële omvang in euro's” en “Toelichting fout/onzekerheid” leeg als er geen bevindingen zijn. Wij merken op dat wij geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die groter zijn dan € 125.000 (of groter dan de rapporteringsgrens) zoals voorgeschreven via de nota verwachtingen accountantscontrole (en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol).

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend.
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend.

Fouten en onzekerheden 2024

Nr.	Volgnr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A2	1	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Fout		
A2	2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Onzekerheid		
M18	1	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Fout		
M18	2	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Onzekerheid		
M29	1	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen	Fout		
M29	2	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen	Onzekerheid		

